

تجلیل از بیش از نیم قرن خدمات اجتماعی علمی و فرهنگی آیت‌الله امامی کاشانی

فقیه مجاهد، آیت‌الله محمد امامی کاشانی، از یاران دیرین امام راحل و انقلاب و از مبارزان نهضت امام خمینی [ؑ]، پس از عمری خدمت در عرصه‌های مختلف سیاسی، فرهنگی و علمی اثرگذار، ۱۲ اسفند به‌علت ایست قلبی، دعوت حق را لبیک گفت. پیکر مطهر این عالم ربانی، ۱۴ اسفند پس از اقامه نماز میت توسط امام خامنه‌ای رهبر معظم انقلاب اسلامی، در تهران تشییع و برای خاک‌سپاری در بارگاه ملکوتی حضرت امام رضا [ؑ]، به مشهد مقدس منتقل شد.

امام خامنه‌ای رهبر معظم انقلاب اسلامی، آیات عظام؛ نوری همدانی، مکارم شیرازی، جوادی آملی، جامعه مدرسین حوزه علمیه قم، آیات؛ جنتی رئیس مجلس خبرگان رهبری، آملی لاریجانی رئیس مجمع تشخیص مصلحت نظام، سعیدی تولیت آستان مقدس حضرت فاطمه معصومه [ؑ] اعرافی مدیر حوزه‌های علمیه کشور، حجج‌اسلام والمسلمین رئیسی رئیس‌جمهور، محسنی اژه‌ای رئیس قوه قضائیه، دکتر قالیباف رئیس مجلس شورای اسلامی، سیده زهره برقی مدیر جامعة الزهرا [ؑ] در پیام‌های جداگانه‌ای رحلت این فقیه پارسا را تسلیت گفتند.

اولیاء‌الله و برای بازماندگان و ارادتمندانش صبر و اجر مسئلت دارم.

• شمه‌ای از حیات علمی، فرهنگی و سیاسی

به گزارش خبرگزاری اپنا، آیت‌الله محمد امامی کاشانی [ؑ] در ۱۰ مهر سال ۱۳۱۰ شمسی در محله کله‌ر کاشان به دنیا آمد. پدرش میرزا ابوتراب امام جمعه، امام جمعه کاشان بود. به‌گفته وی اجدادش اقامه نماز جمعه کاشان را بر عهده داشتند. آیت‌الله امامی کاشانی از سال ۱۳۱۷ شمسی تحصیلات ابتدایی را آغاز کرد و در سال ۱۳۲۲ وارد حوزه علمیه کاشان شد. وی در سال ۱۳۲۸ با سفارش آیت‌الله یثربی [ؑ] به مدرسه سبزهسالار تهران رفت؛ ولی بیشتر از دوماه در آنجا نماند. سپس با نامه‌ای که پدرش برای آیت‌الله‌العظمی بروجردی [ؑ] نوشته بود، به قم رفت و در مدرسه فقیهیه با آیت‌الله محمدرضا مهدوی کنی هم حجره شد.

ایشان دروس مقدمات و سطح را نزد امام موسی صدر، آیت‌الله مهدی حائری، آیت‌الله محمد صدوقی، آیت‌الله‌العظمی سید شهاب‌الدین مرعشی نجفی، آیت‌الله مجاهدی تبریزی و آیت‌الله علی مشکینی [ؑ] فراگرفت و در دروس آیت‌الله مرتضی حائری و آیت‌الله‌العظمی میرزاجواد تبریزی [ؑ] نیز شرکت می‌کرد. او در ۲۳ سالگی در درس خارج فقه و اصول امام خمینی و محقق داماد[ؑ] شرکت می‌کرد و دروس فلسفه و عرفان را نزد علامه طباطبایی و سیدابوالحسن ربیعی [ؑ] فرا گرفت. آیت‌الله امام کاشانی در سال ۱۳۴۰ در حوزه علمیه تهران مشغول تدریس دروس سطح شد. وی در سال ۱۳۴۳ سفر کوتاهی به نجف اشرف داشت و در دروس آیات عظام سیدمحسن حکیم و خویی[ؑ] نیز شرکت کرد.

آیت‌الله امامی کاشانی از سال ۱۳۴۰ فعالیت‌های سیاسی خود را علیه حکومت پهلوی با سخنرانی‌هایش در جلسات هفتگی و مساجدتهران شروع کرد. او در سال‌های ۱۳۴۹ تا ۱۳۵۰ در مساجدتهران از جمله مسجد هدایت، علیه حکومت شاه سخنرانی می‌کرد و به‌همین خاطر ممنوع‌المنبر شد. آیت‌الله امام کاشانی در سال ۱۳۵۶ جزو هسته مرکزی جامعه روحانیت مبارز تهران بود و با صدور حکم و بیانیه، از جانب امام خمینی آن را منتشر می‌کرد.

مسئولیت‌های پس از انقلاب

آیت‌الله امامی کاشانی در سال ۱۳۵۸ با همکاری جمعی از جوانان، انجمن اسلامی دانش‌آموزان را تأسیس کرد. وی در سال ۱۳۵۹ با تشکیل اولین دوره مجلس شورای اسلامی، به‌نمایندگی از مردم کاشان وارد مجلس شد. آیت‌الله امامی کاشانی [ؑ] همچنین اولین رئیس دیوان عدالت اداری کشور بود که در سال ۱۳۶۱ فعالیتش را آغاز کرد. وی با حکم امام خمینی [ؑ] از اعضای هیئت بازنگری قانون اساسی در سال ۱۳۶۸ بود.

وی از طرف حضرت امام خمینی [ؑ] در سال ۱۳۶۲ به‌عنوان عضو شورای نگهبان منصوب شد و تا سال ۱۳۷۸ در عضویت این شورا بود. همچنین او در همه ادوار مجلس خبرگان رهبری حضور داشت. آیت‌الله امامی کاشانی در سال ۱۳۶۱ به‌حکم امام خمینی [ؑ] به‌عنوان تولیت مدرسه عالی شهید مطهری منصوب شد. وی برای این مدرسه، شعبه‌هایی در شهرهای یزد، مشهد و اهواز راه‌اندازی کرد. وی همچنین از سال ۱۳۶۰ امامت موقت نماز جمعه تهران را برعهده داشت.

کتاب دو جلدی خط امان در تبیین ادله عقلی و فلسفی اثبات وجود و ظهور امام زمان [ؑ] و گفت‌وگو با اندیشمندان گوناگون مسیحی و یهودی درباره مهدویت از آثار آیت‌الله امامی کاشانی است.

و فرهنگی کشور از جمله در سنگر عبادی و سیاسی نماز جمعه تهران، مجلس خبرگان رهبری، مجلس شورای اسلامی، شورای نگهبان و مجمع تشخیص مصلحت نظام، عمر شریف خود را در دفاع و صیانت از آرمان‌های انقلاب، خدمت به نظام اسلامی و مردم سپری کرد و خدمات ماندگاری بر جا گذاشت که یقیناً در خاطر مردم قدرشناس ایران اسلامی برای همیشه باقی خواهد ماند.

اینجانب این ضایعه را محضر مقام معظم رهبری مدظله العالی، حوزه‌های علمیه، شاگردان و علاقه‌مندان و به‌ویژه بیت مکرّم آن مرحوم تسلیت می‌گویم و از درگاه خداوند متعال برای ایشان علو درجات و حشر با اولیای الهی را مسئلت دارم.

• حجت‌الاسلام والمسلمین محسنی اژه‌ای رئیس قوه قضائیه

سوابق انقلابی و مبارزات دوران طاغوت در کنار حضور پیوسته و همیشگی در همه دوران‌های انقلاب و اشتغال به مسئولیت‌های خطیر همچون عضویت در مجلس خبرگان رهبری، شورای نگهبان، مجمع تشخیص مصلحت نظام، ریاست دیوان عدالت اداری، نمایندگی مجلس شورای اسلامی، امام جمعه موقت تهران، تولیت مدرسه عالی شهید مطهری و دبیری جامعه روحانیت مبارز تهران، در فعالیت علمی و فقهی، شخصیتی جامع و اثرگذار، از این عالم جلیل پدید آورده بود.

• دکتر قالیباف رئیس مجلس شورای اسلامی

ارتحال روحانی جلیل‌القدر و مجاهد نستوه آیت‌الله حاج شیخ محمد امامی کاشانی، یار ثابت‌قدم انقلاب و امام [ؑ] و رهبری، موجب تأسف و تأثر شد.

آیت‌الله امامی کاشانی در طول حیات بابرکت خویش به‌عنوان شخصیتی بااخلاق و متانت و عالمی بزرگوار در ترویج معارف اسلامی و شعائر دینی و مذهبی اهتمام داشتند و در دوران نهضت اسلامی علیه رژیم ستم‌شاهی با نقش آفرینی فکری و انجام سخنرانی‌های روشنگرانه در مساجد تهران تلاش فراوانی در راه دشوار به‌ثمر نشستن آرمان‌های حق‌طلبانه و تحقق نظام اسلامی ایفا نمودند.

ایشان همچنین در طول سال‌ها فعالیت مستمر، که با تعهد و دلسوزی همراه بود، کارنامه‌ای درخشان و ماندگار از خود برجای گذاشتند که ریاست مدرسه عالی شهید مطهری، امامت موقت جمعه تهران، عضویت در شورای نگهبان و نمایندگی مجلس خبرگان رهبری، بخش‌هایی از خدمات این مجاهد عالی‌قدر می‌باشد.

• حجت‌الاسلام والمسلمین علی خیاط مدیر حوزه علمیه خراسان

ارتحال عالم ربانی و فقیه مجاهد حضرت آیت‌الله امامی کاشانی مایه تأثر و تألم گردید. این عالم انقلابی عمر با برکت خویش را چه در دوران پیش از انقلاب و چه پس از آن وقف خدمت خالصانه به نظام مقدس جمهوری اسلامی نمود و منشأ برکات ارزشمندی در عرصه‌های اجتماعی، سیاسی و علمی برای جامعه اسلامی گردید که بی‌شک آثار معنوی این خدمات بی‌منت مایه علو درجات آن عالم اندیشمند در عالم معنا می‌گردد.

اینجانب ضمن عرض تسلیت این ضایعه به محضر حضرت ولی عصر [ؑ]، رهبر معظم انقلاب اسلامی ایران حضرت امام خامنه‌ای، عموم حوزوویان و روحانیت معظم، شاگردان، ارادتمندان و بیت مکرّم آن فقید سعید، از درگاه ایزد منان برای روح پاک آن عالم عامل همنشینی با

دانش آموختگان فرهیخته در حوزه علوم اسلامی از عمر پربرکت خویش مایه گذاشت.

اینجانب درگذشت این عالم بزرگوار را محضر حضرت صاحب [ؑ]، مقام معظم رهبری [ؑ]، اعضای محترم خبرگان رهبری، شاگردان و ارادتمندان ایشان، مردم شریف تهران، خانواده محترم و کلیه وابستگان آن فقید سعید، تسلیت و تعزیت عرض می‌کنم و از درگاه خداوند متعال علو درجات را برای آن مرحوم و صبر و سکینه را برای بازماندگان ایشان مسئلت دارم.

• آیت‌الله سعیدی تولیت آستان مقدس حضرت معصومه [ؑ]

این عالم باتقوا در مناصب مختلف و حساس سیاسی و اجتماعی از جمله عضویت در جامعه روحانیت مبارز، عضویت در فقه‌ای شورای نگهبان، نماینده مردم تهران در مجلس خبرگان رهبری، نماینده مردم کاشان در مجلس شورای اسلامی، امامت جمعه تهران، شورای‌عالی تبلیغات اسلامی و تولیت مدرسه عالی شهید مطهری، به این نظام و مردم خدمت کرد و قبل از انقلاب نیز با سخنرانی‌های افشاگرانه علیه رژیم طاغوت به روشنگری و تبیین پرداخت.

• آیت‌الله اعرافی مدیر حوزه‌های علمیه کشور

مجاهدت‌های متعهدانه و مخلصانه ایشان در راه اعتلای اسلام و انقلاب اسلامی با فعالیت‌های سیاسی علیه حکومت پهلوی در سال‌های آغازین شکل‌گیری نهضت حضرت امام [ؑ] آغاز و با ایفای نقش مؤثر در نهاد‌های نظام، مانند شورای نگهبان، مجلس خبرگان رهبری و مجمع تشخیص مصلحت نظام به اوج خود رسید.

بیش از چهار دهه خطابه‌های وعظ‌آموز و پندآمیز آن روحانی متواضع در سنگر امامت جمعه تهران و خدمت علمی و فرهنگی به مردم شریف تهران، نقشی ماندگار از آن عالم ارجمند در آذهان مردم آفریده و ان‌شاء‌الله به‌فضل الهی مقامی شایسته در سرای جاودان برایشان رقم خواهد زد و نیز نقش ممتاز ایشان در تولیت مدرسه عالی شهید مطهری [ؑ] و پایه‌ریزی و گسترش مراکز علمی و فرهنگی در تهران و سراسر کشور، از حسنات ماندگار آن فقید سعید به‌شمار می‌آید.

اینجانب ضمن قدرشناسی سال‌ها تلاش بی‌شائبه، فقدان ایشان را محضر مقام معظم رهبری (مد ظله العالی)، حوزه‌های علمیه، بیت مکرّم و شاگردان و ارادتمندان به‌ویژه مردم شریف تهران تسلیت عرض نموده و از خداوند منان، باریابی به جنت رضوان و مغفرت بی‌پایان برای ایشان و صبر جمیل و اجر فراوان و پایدار برای بازماندگان خواهم.

• آیت‌الله آملی لاریجانی رئیس مجمع تشخیص مصلحت نظام

مرحوم آیت‌الله امامی کاشانی از ابتدای نهضت و پس از انقلاب اسلامی، همواره در خدمت اهداف نهضت امام و رهبری معظم انقلاب بودند و حضور در شورای نگهبان، مجلس خبرگان، جامعه روحانیت مبارز تهران، مجمع تشخیص مصلحت نظام، مجلس شورای اسلامی و نیز ریاست دیوان عدالت اداری، امامت جمعه موقت تهران و تولیت مدرسه عالی شهید مطهری را در کارنامه خویش دارند.

• حجت‌الاسلام والمسلمین رئیسی؛ رئیس‌جمهور

این روحانی پارسا و مجاهد که از مبارزان نهضت امام خمینی [ؑ] بود، پس از پیروزی انقلاب اسلامی با حضور تأثیرگذار در نهاد‌های مهم سیاسی

• امام خامنه‌ای

بسم‌الله الرحمن الرحیم

درگذشت عالم بزرگوار مرحوم آیت‌الله آقای حاج شیخ محمد امامی کاشانی [ؑ] را به خاندان محترم و بازماندگان و شاگردان و ارادتمندان ایشان تسلیت عرض می‌کنم.

این عالم متقی و خدوم در طول سال‌های متمادی، چه پیش از پیروزی انقلاب در مجموعه روحانیت مبارز و چه پس از آن در جایگاه‌های حساس مانند شورای نگهبان، مجلس خبرگان، امامت جمعه تهران، سازمان تبلیغات اسلامی، مدرسه شهید مطهری [ؑ] منشأ خدمت به کشور و نظام جمهوری اسلامی بوده‌اند و امید است، این همه در نامه حسنات ایشان مقبول درگاه الهی باشد. خداوند رحمت و مغفرت خود را شامل حال آن مرحوم فرماید.

• آیت‌الله‌العظمی نوری همدانی

بسم‌الله الرحمن الرحیم/ انا لله وانا الیه راجعون

ارتحال عالم ربانی آیت‌الله آقای حاج شیخ محمد امامی کاشانی [ؑ] که عمر بابرکت خود را در مسیر خدمت به اسلام ناب گذراند و در نهضت امام راحل [ؑ] فداکاری‌های بسیار نمود و به جامعه علمی کشور نیز خدمات ماندگاری انجام داد، موجب تأسف و تأثر گردید.

اینجانب درگذشت این شخصیت محترم و اثرگذار را به حوزه‌های علمیه و وابستگان محترمشان و همه ارادتمندان آن مرحوم تسلیت عرض نموده و علو مقام برای آن فقید سعید مسئلت می‌نمایم.

• آیت‌الله‌العظمی مکارم شیرازی

بسمه‌تعالی

إذا مات العالم نلم فی الإسلام ثلثة لا یسدها شیء الی یوم القیامة
خبر ارتحال عالم ربانی و مجاهد، حضرت آیت‌الله حاج شیخ محمد امامی کاشانی [ؑ] موجب تأسف و تألم گردید. ایشان در حیات خود منشأ خیرات فراوانی در هدایت و ارشاد مردم و تربیت طلاب و حرکت انقلاب اسلامی بود.

آثار فراوان این فقیه متخلق چه در تألیف کتب و چه در پرورش شاگردان و تأسیس مراکز علمی و خدماتی، باقیات صالحاتی برای ایشان خواهد بود. اینجانب رحلت این عالم گرانقدر را به عموم مردم، خصوصاً مردم کاشان و تهران و خانواده محترم ایشان و شاگردان وی تسلیت عرض نموده، علو درجات آن مرحوم و صبر و اجر بازماندگان را از درگاه الهی مسألت دارم.

• آیت‌الله‌العظمی جوادی آملی

بسم‌الله الرحمن الرحیم/ انا لله وانا الیه راجعون

فقدان آسف‌بار درگذشت عالم بزرگوار حضرت آیت‌الله محمد امامی کاشانی مایه تألم عموم علاقه‌مندان به علوم الهی شد. این سانحه سنگین را به همه بهره‌مندان از آثار آن روحانی راحل تسلیت و صبر جمیل برای بیت مکرّم از خدای سبحان مسئلت می‌شود.

• جامعه مدرسین حوزه علمیه قم

بسم‌الله الرحمن الرحیم/ انا لله وانا الیه راجعون

رحلت فقیه مجاهد، مرحوم مغفور حضرت آیت‌الله آقای حاج شیخ محمد امامی کاشانی [ؑ] موجب تألم و تأثر گردید. این عالم مبارز و انقلابی از جمله یاران و وفاداران به امام راحل عظیم‌الشان بود که از آغاز نهضت امام بزرگوار در صفوف مبارزه قرار داشت و پس از پیروزی نیز، با حضور در عرصه‌های مختلف سیاسی، فرهنگی و علمی اثرگذار و فعال، در خدمت نظام اسلامی بود.

نقش آفرینی‌های آن فقیه جلیل‌القدر در امامت جمعه، شورای نگهبان، مجلس خبرگان، حوزه‌های علمیه و فعالیت‌های سیاسی، همواره با اخلاص، هوشمندی و متانت همراه بود و این روحانی مجاهد تا پایان عمر در مسیر ولایت فقیه و انقلاب اسلامی ثابت‌قدم و استوار بود.

جامعه مدرسین حوزه علمیه قم، رحلت این عالم پرهیزگار را به محضر حضرت بقیة‌الله الاعظم [ؑ]، رهبر معظم انقلاب مدظله العالی، مراجع عظام تقلید- دامت برکاتهم -، حوزه‌های علمیه و شاگردان و ارادتمندان به ایشان تسلیت عرض نموده، برای آن‌مرحوم علو درجات، غفران و رحمت الهی و برای بازماندگان صبر و اجر از خداوند متعال خواستار است.

• آیت‌الله جنتی رئیس مجلس خبرگان

بسم‌الله الرحمن الرحیم/ انا لله وانا الیه راجعون

إذا مات العالم نلم فی الإسلام ثلثة لا یسدها شیء الی یوم القیامة
ارتحال عالم جلیل‌القدر مرحوم آیت‌الله آقای حاج شیخ محمد امامی کاشانی [ؑ] موجب تأسف و تألم خاطر گردید.

این عالم فروزانه از پیشگامان نهضت امام خمینی [ؑ] بود و بارها توسط ساواک دستگیر و بازداشت شد. ایشان پس از پیروزی انقلاب اسلامی نیز در مسؤولیت های مختلف از جمله امامت جمعه تهران، شورای نگهبان و عضویت در تمام ادوار مجلس خبرگان رهبری در خدمت به نظام مقدس جمهوری اسلامی از هیچ کوششی دریغ نورزید و علاوه بر این مسئولیت‌های سنگین هیچ‌گاه از فضای درس و بحث و نشر معارف اهل بیت [ؑ] جدا نشد و با مدیریت مدرسه عالی شهید مطهری در تربیت